

MUNNHARPA

Troms fylkeskommune
Den offentlige tannhelsetjenesten

September 2014

«Ut på tur - aldri sur»

Finnsnes tannklinikk har de siste årene fått flere nye medarbeidere. Vi ønsket derfor å starte høsten med en trivelig miljødag.

Det fikk vi på Krogstadnet i Sørreisa. Værgudene var på vår side, så det ble en flott utedag! Det var litt kaldt under morgenkaffen, men bålet i grua varmet raskt.

Vi startet med petanque-turnering, et fransk kulespill som engasjerte. Stillingen ble 1-1, det var et greit utgangspunkt.

Turløypa på stedet var kronglete å finne, men bøy og tøy ble det mens grillen ble varm.

Så ble alle utfordret til kanopadling etter tur, tre i hver kano. Samarbeidet gikk flott, så ingen ble våte. De som satt på land, fikk i oppgave å evaluere klinikkens sommererfaringer.

Til slutt var det langbord med grillmat og Wenches nydelige bursdagskaker - og sol som varmet godt! Nå er vi klar for høstens oppgaver!

Sigrid Aas Eriksen, klinikkssjef

Markering ved Storsteinnes tannklinikk

To «bautaer» har nå trådt inn i pensjonistenes rekke – tannlege Jens Norum og tannhelsesekretær Grete Øverli ved Storsteinnes tannklinikk.

Grete Øverli har jobbet i tannhelsetjenesten siden 1966 hvor hun startet ved Gryllefjord tannklinikk. Siden gikk turen innom Bardu tannklinikk og Nordkjosbotn og siden 1971 har Storsteinnes tannklinikk vært klinikken for Grete.

Jens Norum blir nå også å finne i pensjonistenes rekke – tro det den som kan! Jens startet sin yrkeskarriere som distriktstannlege i Båtsfjord i 1973. Dernest bar det til Bardufoss som militærtannlege og så til Storsteinnes som distriktstannlege i 1975. På Storsteinnes var Jens en periode både klinikksjef samt overtannlege før han startet sin egen private praksis på Storsteinnes. I 2008 vendte Jens tilbake som klinikksjef ved Storsteinnes tannklinikk og her har han jobbet frem til sommeren 2014.

Susanne Elting, overtannlege

Eksamen for spesialistutdanning i pedodonti

Torsdag 21. august var det eksamen for det første kull kandidater i spesialistutdanningen i pedodonti ved TkNN og IKO/UiT.

Josefine Halbig og Andreas Schmalfluss begynte sin treårige spesialistutdanning i august 2011.

Hovedansvarlig for den teoretiske utdanningen har vært IKO (Institutt for klinisk odontologi, universitetet i Tromsø) og professor i pedodonti Claes-Göran Crossner.

Klinisk veileder på TkNN for kandidatene har vært Inger Jönsson, spesialist i pedodonti og den som vært «mora» for kandidatene i en travel hverdag.

To eksterne sensorer, Ivar Espelid og Anne Skaret, begge professorer i pedodonti ved UiO, hadde tatt på seg oppdraget å bedømme kandidatenes ferdigheter. Eksamensdagen ble innledet med en lukket sesjon der kun kandidater, sensorer og veileder deltok og der kliniske kasus og spesialistoppgaver ble gransket og diskutert.

Etter lunsj var det en åpen sesjon der alle som ville, kunne delta. Kandidatene presenterte sitt vitenskapelige arbeid som de jobbet med i de tre årene studiet har pågått. Josefines arbeid ble presentert under tittelen «Orofacial helse hos barn og ungdommer med juvenil idiopatisk artritt i Nord-Norge» og Andreas sitt under tittelen «Molar-Incisor-Hypomineralisation (MIH) among 16-year-olds in Norway».

Deretter presenterte de en forelesning hver, i et fagområde tildelt fra sensor en uke før eksamen. Josefine snakket om «Odontologisk radiologi på barn og unge» og Andreas om «Gingivitt/periodontitt hos barn og unge».

Etter vel gjennomført eksamen endte dagen med en festlig buffé på Ardna. Det var mange som ville feire de nye spesialistene med både taler og gaver.

Inger imponerte stort med taler, sang og håndlagde treskulpturer som hun har skåret til i løpet av sin tid i Tromsø.

Nå begynner en ny fase i livet for våre nye spesialister, Andreas som forsker ved det odontologiske fakultet i Oslo og Tromsø, Josefine som spesialisttannlege på TkNN. Vi ønsker dem alt det beste i fremtidig karriere.

Elisabeth Camling, leder ved TkNN

Minneord om Håkon Tande

Håkon Tande var født 16. november 1941 og døde etter et kort sykeleie fredag 20. juni 2014.

Håkon startet sin karriere som tannlege i 1967 på Borkenes tannklinikk. Etter dette har han vært innom de fleste tannklinikker i Harstad tannhelse-

distrikt. I 1992 flyttet han sørover, og fikk permisjon fra sin stilling i Harstad. I 2001 kom han tilbake til Harstad og Kanebogen tannklinikk hvor han også ble klinikksjef. Han ble offisielt pensjonist i 2005. Dette betød på ingen måte noen slutt på tannlegegjerningen. Håkon ble ansatt som studentveileder ved Harstad hovedtannklinikk i 2007, og jobbet så sent som i 2011 som veileder også ved Universitetstannklinikken i Tromsø.

Håkon jobbet hele sin yrkesaktive tid i offentlig tannhelsetjeneste, kun avbrutt av perioder med FN-tjeneste i Libanon og i det tidligere Jugoslavia. Han var kjent som en god, omsorgsfull og omgjengelig kollega som var godt likt så vel av pasienter som av alle kategorier av kolleger. Han hadde alltid tid for andre, tid til å prate, lytte og komme med gode råd. Studentene satte også stor pris på Håkon som veileder nettopp på grunn av disse egenskapene. Håkon hadde en lun humor, og når det passet også mang en spøkefull kommentar. Han var også glad i en diskusjon, og var en mester i å kverulere og sette ting på spissen for å få diskusjonen i gang.

Han var i en årrekke tillitsvalgt i Troms tannlegeforening, og har hatt ulike styreverv der. Gjennom de siste årene har han vært en av foreningens kollegahjelpere, en oppgave han har ivaretatt med en lang livserfaring og yrkeserfaring. Dessuten har han vært aktiv på andre områder, levende opptatt av natur og miljø, og mangeårig medlem av Frimurerlosjen.

Håkon Tande ble bisatt fra en fullsatt Kanebogen kirke fredag 27. juni. Etter Håkons eget ønske ble det gitt et beløp til Leger Uten Grenser i stedet for blomster ved bisettelsen på vegne av Harstad tannhelse-distrikt. Tidligere overtannlege Eliann Jensvoll fremførte minneord på vegne av kolleger og venner i privat og offentlig tannhelsetjeneste i Troms.

Hvil i fred Håkon, du er savnet.

På vegne av Den offentlige tannhelsetjenesten i Troms, og Harstad tannhelse-distrikt

Øystein Bærø, overtannlege

Fylkestannhelsesjefen har ordet

Helse- og omsorgsdepartementet har laget et forslag til endringer i Lov om tannhelsetjeneste og et forslag til ny forskrift til loven i forbindelse med ESA-saken. Høringsfrist på dette er satt til 22. september. Dere husker sikkert at noen tannleger har klaget til ESA (EFTA Surveillance Authority) på at Den offentlige tannhelsetjenesten subsidierer voksenbehandling. ESA konkluderte med at man ikke kan utelukke at det kan forekomme kryss-subsidiering slik at penger som er forutsatt brukt på fritt klientell, brukes til å subsidiere voksenbehandling i den offentlige tannhelsetjenesten. I vår aksepterte HOD at voksenbehandling skulle drives med overskudd og at fylkeskommunens regnskap skulle vise resultatet for de forskjellige gruppene fra 1. januar 2015.

Forskriften innebærer at regnskapet for tannhelsetjenesten må todeles eller tredeles. En del av regnskapet skal vise kostnadene for det prioriterte klientellet i tannhelsetjenesteloven med tillegg av andre offentlig finansierte grupper (rus, fengsel). En annen del av regnskapet skal vise behandling av voksne mot betaling der behandling skjer i konkurranse med det private markedet. Denne behandlingen skal skje med overskudd. En mulig tredje del av regnskapet skal vise behandling av voksne mot betaling der behandling skjer uten konkurranse eller uten tilstrekkelig konkurranse med private tannleger. Mange fylker har ikke områder uten tilstrekkelig konkurranse, men i Troms ser fylkestannhelsesjefen det som rimelig at Nord-Troms defineres som et slikt område.

Hva gjør vi når det ikke er tilstrekkelig konkurranse?

- Standpunkt 1: Vi kan levere tannhelsetjenester til samme pris som ellers i fylket slik at det ikke er behov for subsidier
- Standpunkt 2: Det er dyrere å levere tannhelsetjenester, men pasientene må betale slik at prisen på tannhelsetjenester blir høyere i dette området
- Standpunkt 3: Det er dyrere å levere tannhelsetjenester, men pasientene skal betale samme pris som ellers i fylket, slik at fylkeskommunen går inn med subsidier

Etter fylkestannhelsesjefens oppfatning er det rimelig å gå inn for standpunkt 3, men dette må etter hvert avgjøres med en sak til Fylkestinget.

Fylkestannhelsesjefen har grovsortert regnskapet i 2013. Kostnader som det ikke er mulig å fordele direkte til prioritert og betalende er fordelt etter en fordelingsnøkkel som går på antall pasienttimer som er produsert til prioritert og betalende klientell. Dessverre ser det ut som om voksenbehandlingen i vårt fylke gikk med underskudd i 2013, og at voksenbehandlingen derfor var subsidiert. Før man kan trekke en konklusjon må vi selvsagt følge med i kostnadsutviklingen i 2014 (hvor kostnadene i følge budsjett er trukket ned med ca 7,5 mill kr i forhold til budsjettet i 2013). Dersom det fortsatt viser seg at voksenbehandlingen er subsidiert, må det gjøres tiltak. Stort sett er

mulighetene: økte priser, økt produktivitet til voksne, eller reduserte kostnader. Noen av disse mulighetene kan gi uønskete virkninger, for eksempel kan økning av prisene føre til mindre interesse fra voksne om behandling. Selv om omleggingene kan være plagsomme, byr de også på en anledning til å forbedre tjenesten. Blant annet er det en stor utfordring å få alle til å trekke like store deler av lasset, for eksempel med fakturert kronebeløp pr behandlingstime på voksne.

Forskriften vil føre til økt administrasjon i forbindelse med planlegging av regnskap og budsjett, følge med i regnskapet, kontroll og nye tiltak dersom voksenbehandlingen går i underskudd. Vi vil i størst mulig grad skåne klinikkene for administrativt merarbeid, men noen små forandringer kan det bli.

Peter Marstrander

Nye tannleger i Nord-Troms!

Ina Jiang er fra Oslo og utdannet samme sted. Hun begynte ved Sonjatun tannklinikk i august og har glidd rett inn i det sosiale miljøet. Selverklært stifteskperter og bacon-entusiast.

Kaja Marlen Pedersen er fra Skjervøy og har kommet hjem etter endt utdanning i Tromsø. Lokalbefolkningen tok imot henne med bannere og flagg ved ankomst «Skjervøy lufthavn».

30-tallsfest for pensjonist og student

Etter lang og tro tjeneste som tannpleier i Troms Fylkeskommune var tiden inne for Inger Helene å ta fatt på nye utfordringer som pensjonist. Tannlege Mina Aker Sagen forlater oss samtidig til fordel for spesialistutdanning i protetik i Oslo. Som et fullverdig punktum arrangerte Sonjatun tannklinikk en heidundrende 30-tallsfest for dem begge.

Ansatte ved Sonjatun tannklinikk

Ny kjeveortoped ved TkNN

Malin Schultz tiltrådte i september stilling som kjeveortoped ved TkNN. Malin kommer fra Falköping sør i Sverige og har nylig avsluttet sin spesialistutdanning.